

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălățate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
de-care publicare.

Nr. 3258 Scol.

Cătră toate oficiile protopresbiterale și parochiale din arhidieceză.

În cerculariul acestui consistoriu ddto 7 Iunie a. c. Nr. 187 s'a strecurat din concernintele emanat ministerial o eroare în privința timpului, dela care și până la care sânt a se induce în registru cei obligați a frecuenta scoala în anul viitoriu scolastic 1884/5.

Regula fundamentală în sensul legii e că: la cercetarea, scoalei cuotidiane sânt obligați toți aceia, cari la 1 Octombrie al anului pentru care se face conscrierea vor fi implinit al șeasăle an al etății și nu vor fi intrat în al treisprêdecelea an. Asemenea sânt obligați a cerceta scoala de repetiție toți aceia cari la 1 Octombrie au implinit al 12-lea an, nu au intrat însă în al 16-lea an al vieții.

Conform acesteia sânt a se conscrie pentru anul scolastic 1884/5 toți cei născuți dela 1-a Octomvre 1869 până la 30 Septemvre 1878.

Acolo dară, unde condicele scolare s'au introdus în anul trecut scolastic și conscrierea în registru s'a început dela 1 Octombrie 1869, nu sânt a se sterge din registru prin linii verticale cei născuți dela 1 Octombrie 1869 până la 31 Septembrie 1870, de oarece acestia neimplinind la 30 Septembrie 1884 al 15-lea an al vieții sânt obligați a mai frecuenta un an scoala de repetiție.

Unde în anul trecut s'au conscriis pruncii începând dela 1869 până la 1878, acolo registrul rămâne cu totul neschimbat și nu e de lipsă să se mai adauge cei născuți după 30 Septembrie 1878 încoace. Unde însă conscrierea a mers în anul trecut scolastic numai până la 30 Septembrie 1877, acolo e de a se mai adauge pe anul 1884/5 conscrierea celor născuți dela 1 Octombrie 1877 până la 30 Septembrie 1878.

Unde condicile scolare se vor introduce acum, conscrierea e de a se începe dela 1 Octombrie 1869 și a se continua până la 30 Septembrie 1878.

Din ședința consistoriului arhidiecezan, ținută în Sibiu, la 12 Iulie 1884.

Nicolan Popea m. p.,
vicariu arhiepiscopesc.

Progresul nostru moral.

S'a ăis, și s'a recunoscut de un adevăr incontestabil, principiul cuprins în cuvintele: „Ceea ce constituie adevărata demnitate a omului, este moralitatea aceluia.”

Principiul acesta este unul din cele mai înalte principii ale științei educațiunii (a pedagogiei) și putem ăice, că este scopul suprem al ei.

Când i va succede pedagogului a rezolvî educațiunea în sensul acesta, atunci i-a succes una din cele mai dificile probleme, dar tot odată și mai sublimă.

Atribuindu-i-se dar moralității, și nu fără cuvânt, importanța cea mai mare, cred că nu vom face un lucru nefolositoriu, dacă vom căuta să ne dăm seama, cum stă poporul nostru în privința aceasta.

Se poate că se vor afla și de aceia, cari răpiți de curentul de astăzi ce înclină spre materialism, vor nesocoti cestiunea aceasta ăicându-și în sine, ce folos a ne ocupa de lucruri de aceste, cari nu ne pot ajuta mult în împregiurările noastre de acum. Să ne fie devisa: înaintarea poporului nostru pe terenul economic, industrial, comercial și pe terenul științei, căci astăzi după acestea se măsură mărimea sau micimea unui popor.

Adevărat că obiecțiunile unui atare om fiind oare cum mai concrete, ar putea fi calificate de a seduce pe unii, cari sânt cufundați în realitate și nu-și pot lua sborul spre idealism.

Nu vor putea însă să schimbe nici odată pe profundul cugetătoriu care a reflectat serios la această împregiurare.

Ori ce dovadă scoasă din istoria popoarelor, va fi în stare să întoarcă pre om din starea de îndoială în care se află cu respect la faptul acesta.

Istoria „magistra vieții” ne arată că până atunci, până când un popor a scris cu litere de aur pe stindardul vieții sale, moralitate și religiositate, au fost un popor respectat și stimat de toți; îndată ce nu au mai ținut cont de acestea, s'au sters din catalogul popoarelor pre încetul, până ce a dispărut ca roua dimineții dinaintea căldurei soarelui.

Fiind acesta un adevăr pe care-l putem ceti pe paginile istoriei, este lucru natural, ca conducătorii poporului nostru să-și facă bine socoteala, și să vadă dacă poporul nostru e stagnar, au făcut vre-un progres sau doară a regresat în privința aceasta.

toți și astfel lui mirare, dacă deoparte în Rêhëu vom auđi: de procese de proprietate, de conturbare, de testament, de donațiuni pentru o curea de loc; de altă parte unii pun straița în măciucă și trec munții, ca dincolo de carpați să câștîge mai iute bani și mai mulți ca să acopere lipsele de acasă.

Lângă satul de ădi este un părau, numit „valea caselor.” Acolo, să ăice, a stat cândva satul săsesc „Reichau.”

Este faptă, că până în anii din urmă a locuit în Sebeș un paroch săsesc denumit, sub numele de „Parochul Rêhëului” cu 600 fl. plată ficsă și porțiune canonică pre hotarul Rêhëului. Însă astăzi plata s'a dat parochului luteran din Alba-Iulia, eară porțiunea canonică a cumpêrat'o rehovenii.

Asemene este adevăr, că în primăvara aceasta, românii arând pre hotarul lor lângă drumul țerii au dat de ziduri întregi din peatră de munte prea bine conservate. Românii parte au vëndut petrile scoase, parte le au întrebunțat în curțile lor. Au coperit găurile și au tras mai departe brazde pentru mămăligă.

De proces de conturbare rehovenii nu se tem, pentru că anevoiă se va mai scula vr'un „reichauer” să-și caute casa acuma și fără fundament, pentru că acestia chiar au perit de pre fața pământului.

Aceasta mai vêrtos și din acel motiv, ca nu mai târđiu să ne căim pentru nesocotința noastră, să vedem că da! poporul nostru în urma silințelor sale au progresat pe toate terenurile și în punctul acesta, a scăpătat.

Atunci va fi cu greu a-l abate pe calea cea adevărată, pre când acuma ușor s'ar putea îndrepta și ușor i s'ar putea da o direcțiune bună.

După cât cunoascem noi situațiunea de astăzi, apoi socoteala aceasta iarăși easă în defavorul nostru.

Poporul nostru în timpurile mai vechi au fost mai moral ca astăzi; nu s'a fost datat la relele obiceiuri din timpurile de acum.

Și fiindcă moralitatea 'și căpătată consistență durabilă numai prin religiositate, a fost în adevăr și mai religios ca astăzi.

Da! se află și astăzi unele ținuturi unde poporul puțin a slăbit în simțul religios, și acestea cu deosebire sânt acele unde nu au străbătat încă până acum ipocrisiile și șarlataniile ce sânt ădi la ordinea ăilei.

Împregiurarea, că poporul nostru din vremurile trecute, au ținut mult la biserică și prin urmare la religiositate și moralitate, încă a fost o causă a neperirei lui în vremurile grele.

Când oardele barbare veniau ca și locustele, el se retrăgea în inima codrilor, și acolo înălța rugăciuni ferbinți cătră acela dela care ne vine „tot darul și toată darea cea bună, desevêrșit.”

Cu credința nestrămutată în acea ființă supremă trecu el prin toate furtunele timpului nevătămat, până în vremurile noastre.

Astăzi nu arată poporul nostru atâta pietate, atâta venerațiune față de lucrurile sante precum arăta odinioară, astăzi nu este un interes așa mare față cu biserică ca mai înainte.

Ba să află unele comune în cari pre timpul când se sevârșește serviciul divin public în biserică, Dumineca, unii 'și urmează cheful cu lauta, la crișma jidanului.

Acest fapt la tot casul arată o decadință în simțemântul religionar. Preoții nostri ar trebui să purceadă cu toată energia față de nesce lucruri atât de detestabile. La cas când influința lor nu ar fi de ajuns pentru stirpirea acestor rele, să ceară întrevenirea protopopului, și când nici aceasta nu ar fi de ajuns întrevenirea autorităților noastre mai înalte bisericesci.

Nesce lucruri precum sânt și acestea, nu trebuie suferite cu nici un preț, căci prin ele se demoralizează poporul, se instreinează de biserică.

FOIȚA.

Impresiuni neuitate.

(Urmare).

II. Dela Sibiu la Bêtrâna.

Procesul cel mare între aceste două elemente este isprăvit și în Călnic; toate celelalte cestiuni următoare se desleagă acum de sine în cel mai scurt timp.

Hotarul este mare și foarte roditor; pădurile de gorun tare conservate, eară vinul din numeroasele vii are un nume bun. Însă sasi nededăți cu numeroasele greutăți și necasuri de astăzi, și de altă parte prea dedăți c'un traiu pufaios de stăpân, nu-și mai pot ajuta altcum de cât vëndând un dărab de loc după altul românilor din Călnic, Deal, Rêhëu și Cut.

Eară trecem un deal și ne scoborâm în comuna română prea împoporata Rêhëu, unde aflăm o biserică frumoasă în deal cu doi parochi, și o scoală poporală cu trei docenți ponderoși, Muntiu-Benescu-Floca.

Locuitorii cultivă cu serguintă agri și numeroasele vii, însă ei se îmuleșc preste măsuri, neajunsele se îngrămădesc, hotarul e prea puțin pentru

Oamenii luminați și povêțuitori din Rêhëu se pot acuma convinge cât de folositoare sânt deosebitele meserii și desterități. Rehovenii, mai ales cei sêraci, n'ar fi acuma siliți să alerge în alte țeri, dacă ar fi învățat și alte pluguri; ei s'ar putea hrăni cinstiți în satul, în țeara lor.

Însă sum convins, că pre cum au dat un considerabil număr de copii la scoli, astfel rehovenii se vor apuca și de deosebitele meserii, la cari nu se cere nici vite nici pământ.

Este detorința fie-cărui român luminat a nisui la tot privilegiul, ca să smulgă din bunul popor greșita și preocupata părere, ce el are despre meserie, industrie și artă.

Mai la deal de Călnic și Rêhëu, pre coasta muntelui, se află esemplara comună română Deal cu aproape 2000 români nemuiați ca gorumul.

Locuitorii sânt agricultori, viticultori, oieri și vinicultori serguncioși și neosteniți.

Biserică este frumoasă; scoala e bine rënduită și cu timp se va întemeia și mai bine. Numai zelul de a înainta amândouă să nu slăbească.

Locuitorii au dovedit și arată o vitalitate admirabilă.

Hotarul lor, de o parte, e puțin și astfel delorenii, coperind lipsele de toate ăilele, cu încordată diligință mai adună atâta în cât din an în an cum-

Oamenii cari comit astfel de fapte dau exemple rele și altora, și apoi este știut că „precum în lumea fizică buruiana se estinde mai repede, astfel și răul în lumea morală“.

Atragem deci atențiunea serioasă a preoțimei și altor inteligenți de prin popor, ca să lucre cu toată energia contra unei astfel de abnormități.

Mare va fi răspunderea acestora înaintea posterității: aceasta i va glorifica pentru ostenele lor, era timpul present le va fi recunoscătoriu cu ori și ce ocaziune, și vice-versă, nelucrând pentru îndreptarea răului și vor atrage blăstemul posterității și urgisirea prezentului.

Constatând acestea spre nefericirea noastră, — dacă ne pot esprima astfel, — se vedem cam carea ar fi cauza acestei decadințe, în simțul religios și moral.

Nu greșim doară, când vom susține, că aceasta stare de lucruri și are sorgintea sa fără îndoială în spiritul timpului de astăzi, care înclină prea mult spre materialism și prea puțin spre idealism.

Dar să lăsăm aceasta, căci nu stă în puterile noastre să-l schimbăm și să căutăm după alte cauze asupra cărora doară am pute să lucrăm ceva.

Unii vor a crede că una din cauzele acestui rău sunt și preoții de astăzi, cari nu mai sunt inspirați de aceea putere divină ca preoții din timpurile vechi, cari nu mai sunt caractere firme de odinioară, și cari prin urmare nu pot fi tot atâte modele și tipuri de viață morală, să strălucească înaintea credincioșilor lor.

În adevăr se și cam aud voci, cari și pre cei mai mari optimisti încă trebuie să-i pună pe grijă. Se susține de mulți că preoții nostri mai vechi, dacă nu puteau influența asupra minții poporului nostru, apoi influențau într'un mod miracolos asupra inimii aceluia.

Poate că silințelor acestora avem să le atribuim, că totuși au rămas urme de o cultură a inimii cu care e înzestrat poporul nostru.

Preoții tineri trebuie să-și tragă bine seamă, nu s'au făcut ei culpabili de aceste faime și credințe, întru cât da, să se străduiască a se îndrepta, căci vor avea de a răspunde înaintea tronului dădeesc; ear întru cât nu, să persiste pe cărarea pe care au apucat lucrând mereu pentru binele poporului.

Dacă în adevăr lucrul ar sta așa atunci am putea esclama cu latinul „O tempora! o mores!“ Și ni-ar veni în gând cuvintele „o tu cultură! unde duci omenimea.“ Ne mângâie însă speranța că dacă va fi ceva rău, să se îndrepte și ne vine să dicem cu poetul popular:

Cele bune să s'adune
Cele rele să se spele.

O altă cauză a acestei decadințe este: că prin unele părți s'a prea dedat a cerceta des crâsmă jidanului. Apelăm la preoții și învățătorii nostri ca să fie cu precauțiunea în punctul acesta.

O altă impregiurare pe carea nu o putem trece cu vederea, este indiferentismul cel manifestă inteligența noastră, față cu biserica.

Rari sunt sărbătorile acele când și se mai pot opri ochii în biserică și asupra unui inteligent.

Trebuie știut însă, că poporul nostru mult se uită după aceasta și el crede, că tot aceea ce fac oamenii luminați, este bine să facă și el. Ar fi timpul ca să se mai schimbe și această stare de

pără câte un dărab de loc dela Călniceni și Reho veni; de altă parte poartă încă un vechiu proces cu Călniceni pentru nesce păduri și locuri de pășunat.

Călniceni, de și acopere spesele din venitele comunale și de și sunt spriginți după putință de forulile respective, ei totuși sunt aproape la înădușire.

Deloreni însă acopore atât administrațiunea comunei, poverile comitatense, cât și spesele procesului numai și numai prin „aruncul“ voluntar, fără ca să simță a cincia parte din greutatea călniceniilor.

Sasii din Călnic, de și simt, că sunt slabi în acest proces de hotăr, totuși nu dau nici la o împăciuire ecuitabilă numai pentru că deloreni sunt deloreni și români; eară deloreni nu vreau să se lase de proces pentru că se simt în drept.

Dacă sasii cred a slei puterea românilor prin astfel de procese cerbicoase, apoi se înșală amar. Pre români, mai ales știindu-se în drept, astfel de procese de existență i îndeamnă numai la activitate și mai încordată, și le oțelesce puterea de lucru și de luptă.

Cu acestea contemplațiuni înaintând pe drumul țării la 4½ oare după amiază am ajuns înaintea Sebeșului, în dealul cel din urmă, din care se deschide înaintea ochiului privitoriu regiunea Mureșului.

lucruri, căci biserica ne-a fost noue scutul cel mai puternic, și ved că tot numai pe terenul ei ne putem mișca mai liber; deci nu ar merita o așa mare nebagare în seamă.

Aceste vor fi de ajuns la urechile celor ce vor să audă și să înțeleagă.

Acum ne despărțim pentru astădată, cu dorința de a vedea pre toți lucrând cu mic cu mare la postul lor pentru binele și prosperarea națiunii noastre române.

Revista politică.

Idea de a se înființa în Transilvania „reuniune maghiară“, se înțelege, cu scopul de a sprigini lățirea maghiarisării, a devenit cestiune de ceartă între foile maghiare din Cluș. Lucru caracteristic este, ca pe când conșuthiana „Ellenzék“ pledează pentru realizarea ideii și ia în nume de rău primariului din Cluș, că n'a primit a se pune în fruntea întreprinderii, pe atunci foia guvernamentală „Kolozsári Közlöny“ condamnă proiectul făcut de redactorul dela „Ellenzék“ și ține toată întreprinderea de un lucru grăbit și nesocotit.

Ar mai avea sens, — ție „K. K.“ dacă astfel de reuiniuni s'ar înființa între români și sasi, pentru lățirea și întărirea „ideii de stat maghiar.“

Nu mai puțin caracteristică este disputa, ce se poartă acum de vro-două zile între Anania Trombițaș și redacțiunea foaiei clușene, „Magyar Polgár“ din cauza proiectatei reuniuni „Opinca română.“

D. A. Trombițaș răspundând la un articol publicat în foia numită și îndreptat încontra reuniunii „Opinca română“ se silește tot în aceeași foia a arăta în coloarea cea adevărată scopul acestei reuniuni, „M. P.“ din contră într'un articol de fond arătând, că românii din Ungaria nu pot avea cauză a se plânde de aspiriri și persecutări, trage la îndoială scopul reuniunii „Opinca română“ susținut de Trombițaș. Noi din partene le dicem: pagubă de timpul pierdut cu astfelu de dispute; unde lipsește bunăvoința nu poate fi înțelegere și încredere.

Conferența din Londra în cestiunea Egiptului care era pe aci să se disolve fără rezultat, după scirile mai nouă pare a ajunge totuși la o înțelegere. Baza înțelegerii ar fi: Egiptul va contrage împrumutul necesariu pe socoteală sa fără garanța Angliei. Anglia și susține dreptul de a administra provisoriu finanțele pe timp de trei ani.

Regele României Carol, după o scire mai proaspetă a „Cor. polit.“ va cerceta curtea regală din Belgrad în 28 August n. unde va petrece până la finea aceleiași luni.

Regele Serbiei Milan va întreprinde călătoria la Viena în 6 Septemvre n. ca la 9 Septemvre să ia parte la manevrele de lângă Viena.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman.“

Din fostul Zarand, 30 Iuliu. Arestarea, din bun senin, a parochilor I. Comșa și T. Todoran, a fost și este obiectul de discuțiune al Zarandenilor. A fost publicată și o corespondență în „Telegraful Roman“ referitoare la acea arestare. Lucrul încă

Orașul Sebeș (Mühlbach) cu 6200 locuitori între cari 4200 români și 2000 sasi, germâni, maghiari, slavi, jidani, zace într'o vale frumoasă și mănoasă pre ambele țermi ale riului Sebeș.

Riul Sebeș isvovoresce în vârful Carpaților la poalele muntelui „Frumoasa.“

Apa sa rece și limpede ca cristalul este bogată de păstravi și alți pesci.

În cursul seu repede, trece prin păduri de brad gorun și fag lăsând în dreapta și stânga comunele române Șugag, Capâlna, Laz, Săscior cu vechia cetate a urieșilor, Cacova, Loman, Răchița, Sebeșel și Petrisat, comună săsească încă, cu cunoscutele mori de hârtie. Locuitorii din aceste comune asemenea se ocupă cu lemnăritul, agri și vinicultura și cu creșterea vitelor. De și ei se luptă cu mari greutate pentru pânea de toate zilele, totuși conduși bine, pot progresa, pentru că sunt oameni cu credință și muncitori. Puterea apei mână o mulțime de mori, fireze, pine, plute de brad și mii de stângini lemne de foc. În capul orașului riul se împarte în două brațe și astfel intră în oraș mânănd trei mori cu 14 roate, unele mori pisătoare de scoarțe ale tălparilor, fabrica de fer, și o mașină mare de îmblătit grâne s. a.

Eșind din oraș ambele brațe eară se împreună și Sebeșul curgând prin comuna română Lancrăm cu scoală de model, udând vestitele curechisti ale

nu s'a finit totalmente, numai cât a intrat în un nou stadiu.

Parochul Todoran a ședut 14 zile în prinsoare, și după ce au fost ascultați vre o 8 martori a fost eliberat. Cu nimic nu s'a aflat culpabil. Denunțianțul însă a fost satisfăcut, căci și-a putut bate joc — fiind spriginit de judecătoria — de un preot român. Poate că acesta a și fost scopul nobililor maghiari ce stau în fruntea judecătoriai.

Mai dureros însă este lucrul în ce privește pe părintele Todoran! Începând din 1 Iuliu și până în 15 a fost răpit din sinul familiei.

Soția i-a fost pre pat de moarte, încât a trebuit să alerge medical la dânsa. Mai fiind și econom părintele Todoran, întreg lucrul economic i a stagnat. A avut pagube enorme acasă. Pre lângă aceste a mai suferit aerul unei camere murdare, a trebuit să-și plătească costul la un birt în Baia de Criș — scump. Cine să mai estimeze amărăciunea de care a fost cuprins, știindu și soția pre patul de moarte. Cine oare plătesce domnului Todoran dăunele sale? Pășiti numai pre aceasta cale, denunțanților! Judecătoria porceadă numai pe căi de aceste căci numai așa ve va cunoaște lumea liberalismului vostru.

Veți săraci ce e drept pre mulți în Zarand pre aceasta cale, nu ve va succede însă a maghiarisa sau a mai spăria pre nime, ca să ve fie instrumente oarbe. Suferințele ce ni le preparați ne vor oțeli la luptă.

Dar să me reintorc la părintele Comșa. Dânsul a stat 18 zile în prinsoare până la ascultarea martorilor. Și dânsul a fost eliberat. De sigur nu petrucă a fost vinovat.

Modul cum s'a întemplat arestarea domnului Comșa este barbar, ca să nu dic asiatic.

În 1 Iuliu seara, părintele Comșa sosese flământ acasă dela Baia de Criș. Cât-ce intră în casă intră și gendarmii. Unul din gendarmi în numele legii l provoacă „că este arestat“ și se le urmeze. În deșert se roga parochul nostru ca să-l lase să mănce, nu i-a fost ertat și a trebuit să plece. Momentan a fost arestat un alt frunțas din comună, carele tocmai fusese cu parochul la Baia de Criș și dânsul flământ ca omul ce sosese din călătorie. Ambi au fost escortați la judele comunal, unde a petrecut toată noaptea. Judele — român — a imbiat cu mâncare pre parochul C. și celalalt captiv.

Parochul însă nu a putut să mănce de suferare.

Acî vine barbarismul! Parochul C... și captivul se pun să se culce. Și ce să veți! Gendarmii leagă pre paroch de celalalt captiv cu o cătușă de fer — o mână de cealaltă — ca să nu fugă — veți Doamne! Atâta nu a fost destul!

Cu un lanț de fer au fost legați apoi ambi captivi — de cassa satului — (O ladă în cassa la judele). Așa au stat toată noaptea parochul nostru și celalalt captiv, neputând a se întoarce nici într'o parte. Somnul nu le-a venit!

Din contră gendarmii au durmit somnul linișcit. Aceasta scenă a făcut ca judele — deși nu amic al parochului — să plângă împreună cu familia sa, vedând la ce batjocură este supus un paroch românesc — sub constituționalismul unguresc! Inima ni se revoltă la atari fapte.

Cu toată buneșta poporului nostru — dacă era cunoscut poporului din Zdrapți ce i se întemplat parochului din partea gendarmilor, oare nu ar fi pu-

Lancrămului, la Orda-de jos, lângă drumul de fer și în fața cetății Alba-Iulia se varsă în Mureș.

Orașul Sebeș s'a întemeiat la sfârșitul secolului al 12 lea și la începutul secolului al 13 lea, centrul orașului s'a încins cu ziduri, turnuri și porți.

Elementul săsesc, de repețite ori aproape topit, a reinviat prin dese imigrațiuni de deosebite seminiție din Durlach, Württemberg, Baden s. a. Ei se ocupă mai cu seamă cu meserii. Astăzi acest element se mai susține prin artă, și prin deosebite mijloace și spriginiri, însă mai cu seamă prin confluința calfelor săraci de meserii, cari în fie-care an se așază în oraș și și rămân acolo până când are ce mănca, mai cu seamă tineri din așa numitul „Haferland“ și „Hosenrimentkapitel.“

Însă continuarea luptei și a persecuțiunii spre sleirea românilor va fi cea mai secură groapă a lor propriă.

Românii din Sebeș, mai cu seamă plugari foarte harnici, lucrători și cruțători, sunt un element compact, tenace și cu sporiu.

Ei de seculi sunt dedați la luptă pentru esistență și pentru progres.

Cu cât pedecile sunt mai numeroase și greutatele mai mari, ce i se pun în cale, ei cu atât mai tenaci și mai statornici se pun la luptă.

(Va urma.)

tut erupe furia în pepturile lor! Judece aceasta a totputerniciei nostri din Zarand!

Poporul nostru încă timează pre parochi! Aceasta ar trebui să o scie puterniciei dălei. Faptele barbare și dacă le comit Ungurii tot babare rămân. Încetați odata cu persecuțiunile, ca prapastia între elementul maghiar și român să nu devină tot mai înfricoșată. Poltroni sunt toți aceia, cari dau ansă la ura de rasă prin fapte demne de oameni barbari numai. A doua și captivii fura duși la Brad unde au petrecut o noapte la gendarmerie.

Pre drum — în comuna Crișcior — era pre aci ca gendarmii să întoarcă îndărăpt pre parochul C.... și să-l poarte prin comuna Curechiu, unde era conducătorul gendarmilor după parochul Todoran. Și numai opunându-se părintele C.... dîcînd; „omoriți-me, dar eu înderet prin comune nu merg, duceți-me la judecătorie dacă sînt captiv, dar nu me purtați de batjocură“, au plecat cu dînsul către Brad.

În timpul cît a fost părintele Comșa închis, întreaga sa economie a fost lăsată în scirea Domnului. Daunele le va suferi mult timp, fiindcă era timpul de săpat și secerat.

Atari fapte se întîmplă în Zarand. Lumea tace și trece preste ele. Mîne va veni rîndul la alții.

Domnii Comșa și Todoran își vor căuta satisfacțiune pre calea legii; dar apoi nu Ungaria este statul unde cel persecutat să fie luat sub scutul legii. Amar adevăr! Dar esta așa! *Catone.*

Orăștie, 2 August 1884. Dle Redactor! Eată aici Ve trimit în legătură cu corespondența mea testul apelului ce l'a îndreptat comitetul de primire al Asociațiunii Transilvane către fruntașii comunelor din regiunea Orăștiei:

Onorate Domnule!

In deplina convingere, că p. t. Dta ai deja cunoscința din fiaristica noastră națională română despre aceea, că Asociațiunii Transilvane pentru literatura și cultura poporului român și-va ținea adunarea sa generală din anul acesta în ziua de 17 August st. n. aici în Orăștie, subsemnatul comitet vine a Te roga prin aceasta, să binevoiesci a stăruî, ca adunarea să fie cercetată în număr cît se va putea de considerabil și din partea locuitorilor din comuna Diale și ca să se înscrie cît mai mulți membri la Asociațiune.

Orăștie, în 27 Iuliu 1884.

În numele comitetului de primire:

Dr. Av. Tincu,
president.

Ioan Branga,
notar ad hoc.

Varietăți.

* (Alegeri și denumiri de protopresbiteri). În protopresbiteratul Bistriței alesul de protopresbiter, capelanul în Borgo-Bistrița Simion Monda este denumit protopresbiter al aceluiași tract, în tractul Zarandului este denumit în mod prealabil de protopresbiter ierodionul și profesorul gimnasial din Brad Vasiliu Dămian; în tractul Câmpenilor asemenea este denumit în mod prealabil de protopresbiter, clericul absolut și ascultătoriu de filosofie Romul Furduiu.

* (Promovare). Sub sînta liturgiă celebrată Duminecă în capela arhiepiscopescă, Escelenția Sa dl arhiepiscop al nostru a promovat pre ierodionul Vasiliu Dămian, ales și denumit prealabil de protopresbiter al tractului Zarandului, întru protodion arhiepiscopesc.

* (Distribuire de stipendii (burse). Stipendiul „A. Papiu Ilarian“ în sumă de 1600 lei anual fiind liber cu începere dela 1 Octombrie 1884 înainte, se aduce aceasta la cunoscința doritorilor de a-l obține.

Acest stipendiu este destinat pentru studiu la o Academie de comerț. Sînt admiși la concurs numai tineri români de preste Carpați.

Doritorii de a obține acest stipendiu vor înainta cererile lor în scris către Comitetul societății „Transilvania“, București strada Plantelor Nr. 24, cel mult pînă la 25 August a. c. st. v. și le vor însoți de următoarele acte:

1. Certificatul de botez; 2. Certificat că a terminat liceul și a depus bacalaureatul (maturitatea) sau că a terminat o școală reală sau comercială secundară; 3. Certificat de paupertate; 4. Să-și ia îndatorirea a se conforma dorinței exprimate prin art. 4 din statute, de a-și aplica cunoscințele în partea locului și în fine a 5. Să-și ia îndatorirea ca la terminii prevăduți în programa Academiei unde va fi trimis să și facă neapărat esamenele. Neîndeplinirea acestei îndatoriri atrage după sine pierderea stipendiului.

General G. Adrian,
președintele societății.

D. Precup,
secretar.

* (Postal). În următoarele comune din comitatul Clușului sînt a se ocupa posturile de magistri postali pelângă contract oficial și cauțiune de câte 100 fl.

1. Aiton: cu salariu anual de 120 fl., paușal 40 fl. și 400 fl. paușal pentru transport.

2. Kis-Esküllő: cu salariu anual de 120 fl., paușal 40 fl. și paușal de transport 300 fl.

3. Butene (Bökény): cu salariu anual de 120 fl., cauțiune 40 fl. și paușal de transport 300 fl.

4. Căpușul-mare: (Nagy-Kapus); cu salariu anual de 120 fl., paușal de cancelarie 40 fl. și paușal de transport 240 fl.

5. Nagy-Nyulas: cu salariu anual de 120 fl., paușal de cancelarie 40 fl. și paușal de transport 400 fl.

6. Sărmășul-mic: (Kis Sărmăș): cu salariu anual de 120 fl., paușal de cancelarie 30 fl. și paușal de transport 400 fl.

7. Topa-Săncraiu; (Topa-Szt. Király) cu salariu anual de 120 fl., paușal de cancelarie 40 fl. și paușal de transport 300 fl.

8. Uzdi-Szt.-Péter: cu salariu anual 120 fl., paușal de cancelarie 40 fl. și paușal de transport 500 fl. Suplicile a se trimite în termen de 3 săptămîni la direcțiunea postelor din Sibiu.

* (Postal). În comuna Búdös cottul Treiscaunelor cu 4 August a. c. începînd pe decursul sezonului de scaldă se institue lădiță pentru epistole în strada principală, din care se vor transporta corespondențele la 11 oare în fie-care și prin espres la oficiul de postă în Bicsad.

Dela indicată și începînd epistolele adresate în Búdös, prin mijlocirea oficiului postal din Bicsad, se vor înmanua prelînga tacsele îndătitate prin espresul ce va comunica în fie-care și între Bicsad și Búdös la domiciliu, ear cele „post restante“ se vor depune în locuința pădurariului.

Comunicațiunea este următoare:

Pleacă din Bicsad dem. la 6 oare 30 min.

Ajunge în Búdös „ „ 8 „ 37 „

Pleacă din Búdös „ „ 11 „

Ajunge în Bicsad d. a. 1 „

* Cu părere de rău cetim în „Voința națională“ că d. general Davila se află greu bolnav la Sinaia. Urâm din suflet neobositului general o grabnică însănătoșare.

* Martia trecută s'a descoperit earăși un mare furt la posta din Pesta. Nu de mult casieria statului a trimis suma de 640,000 florini în hîrtii defectuoase spre a fi schimbate de casieria centrală din Viena. Biletele cele nou schimbate au sosit pachetate în 7 lădițe. Însă aici s'a observat că la o lădiță pecețile nu erau oficiale; deschidându-se lădița s'au găsit în ea trei cărămizi în loc de 30,000 florini. Nu se scie încă unde se va fi furat bani, pe drum dela Viena la Pesta, ori în Viena chiar.

Atăta se poate admite cu certitudine, că pecețile n'au fost schimbate aici, de oare ce lădița s'a primit aici regulat. S'au început cercetările cele mai minuțioase.

* (Cărma balonului). Un germân american se dîce, că a inventat un balon, ce se poate cărmui. Secretul nu voesce să-l descopere decât numai Germaniei, patriei sale ca să-i fie numai ei folositor în resboai. Fi-va ceva adevăr în lucru, vom vedea.

* (Șerpele raiului pămîntesc). Un diar frances asigură că un anticar de pe strada Petites — Ecuries din Paris a espus un obiect, care arată cît de mare era credulitatea oamenilor în veacul de mijloc.

Acest obiect este o bucată din pelea șerpelui care a înșelat pe cea dintăiu femeie.

Pielea este pusă pe o foaiă de porgament acoperită cu sticlă, avînd certificatele doctorilor și teologilor, cu peceata facultății.

Explicarea obiectului sună în modul următoriu:

„Pelea șerpelui care a înșelat pe cea dintăiu femeie.

„El a fost omorât de Adam a doua și după trădare.

„Adam s'a servit de un par ale căruierme tot se mai vîd.

„Această piele făcea parte din moștenirea lui Adam și a fost păstrată în familia lui în Asia.“

* (Frica de cholera). Diarele dia Lyon spun că acum câteva zile, un individ îmbrăcat în haine de lucrător, bătu la poarta închisorii Saint-Paul din Lyon. Portarul veni să-i deschidă și-l întrebă ce voesce.

— Sum Marsilies, dîce acest om; spune-mi este adevărat că cholera n'are să vie nici odată la Lyon?

— Se poate, răspunse portariu, dar aceasta nu este treaba mea; dacă ai venit să-mi întrebă asemenea lucruri, poți să-mi lași în pace.

— Me rog a-și voi să-mi fac pedeapsa la care sum condamnat.

În cele din urmă se înțelesă despre ce era vorba. Individul în cestiune era un Marsilies, care în adevăr era condamnat la opt luni închisoare. Avea o mare frică de cholera, și se temea să nu fie trimis la închisoarea din Marsilia. Pentru a înălțura acest abus avea idea de a-și face pedeapsa într'un oraș care nu era bătuit de acest flagel, și veniseră să ceară o ospitalitate la închisoarea din Lyon, aducînd în busunar toate dovedile.

Dorința acestui Marsilies a fost deplinită și acum și face vesel pedeapsa în închisoarea din Lyon.

* (Flori și fructe). Ni se scie din Cincu mare. În primăvara anului 1881 am oltoit subscrisul în grădina mea un măr. În primăvara anului 1883 au avut flori multe dar merele au cădut prea de timpuriu încât nu s'au putut gusta. În primăvara acestui an 1884 au avut la timpul seu flori, în urma cărora au ramas multe mere destul de frumoase și cele mijlocii sunt mari ca ouăle de găină ba cu mult mai mari, au o greutate de 10 deca gram. Pomiorul are o înălțime de 2 metri și 3 dc. m. Merele sunt cum se vîd tomnatice — și ađi mărul e de nou înflorit frumos cu flori desvoltate încât acopere florile cele multe toate crânguțele și merele cele destul de bune de mîncare pentru copii. Unele flori au mai cădut din cauza ploilor reci însă e speranță și de al doilea rînd de mere căci sunt desvoltate și se cunosc bine. Asta e o raritate pre la noi nici bătrânii dîce că au mai vîdut așa ceva.

* (Descoperirea atentatului din Varșovia.) Se scie din Cracovia, 6 Iulie: Un corespondent sosit aici din Varșovia, povesteste următoarele: Între nihilisti din Petersburg era un student din universitate, dintr'o familie foarte bună și avea intrare în casele mai nobile din capitala rusă. El a avut relații cu fiica unui demnitar rus, care este un flagel pentru nihilisti. Într'o și studentul primesce dela comitetul revoluționar însărcinarea, să otrăvească pe părintele amantei sale. Nimeni din casă nu scia că studentul făcea parte dintre nihilisti. De un timp încoaci comitetul revoluționar a renunțat de a se servi de revolvăr și preferă otravă. Studentul a întărziat cu executarea ordinului primit. Atunci comitetul i puse următoarea alternativă: sau să indeplinească imediat misiunea ce i s'a incredințat, sau să se otrăvească însuși.

În această luptă tînărul se decise a-și lua viața. Mai înainte scrise două epistole. Una era adresată iubitei sale, în care-i spune totul și o ruga să dea tot ajutorul unei amice a lui din copilărie, care era devotată nihilismului. El stăruie pre lângă această amică să se lase din prea periculoasa comunitate cu nihilisti, dar ea n'a primit sfatul. Drept resplată pentru sacrificiul vieții sale, tînărul ceru dela iubita sa să ducă a doua scrisoare amicei lui și să o roage a se lăsa de partida revoluționară. Însă după moartea studentului scrisorile cădură în mînile tatălui fetei. Acesta dispuse o perchisiție în locuința nihilistei și arestarea ei.

Într'acestea comitetul revoluționar aflase de moartea studentului și despre cele două scrisori și-a încunoscințat pe nihilistă să plece din Petersburg. Ea fugi în grabă și nu putu lua toate scrisorile. Între alte multe scrieri revoluționare, s'au găsit în locuința ei și o listă a membrilor comitetului secret nihilist din capitală, între care și numele judecătorului de pace Bardowski arestat în Varșovia și a altor complici. Despre toate acestea foile n'au avut voe să publice ceva. În Varșovia s'a arestat și o tînără și inteligentă fată, despre care se crede că este amica reposatului student. „Resboiul“.

Loterie.

Sămbătă în 2 August n. 1884.

Buda: 3 71 25 89 82

Bursa de Viena și Pesta.

Din 2 August n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.10	122.—
Renta de aur ung. de 4%	92.20	92.10
Renta ung. de hîrtie	89.—	88.95
Renta de aur austriacă	103.25	103.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	96.50	96.40
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	118.50	118.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	142.30	142.50
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	102.—	102.—
Datorie de credit austr.	79.85	100.—
Sorți unguresci cu premii	116.—	116.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	314.75	314.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	863.—	860.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	101.—	101.25
Datorie de stat austriacă în argint.	81.80	81.60
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	101.—	101.25
Obligațiuni urbariale temeșiane de	101.35	101.—
Sorți de regularea Tisei	115.25	115.40
Datorie de stat austriacă în hîrtie	81.—	80.90
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Galbin	5.74	5.75
Napoleon	9.65	9.65
London (pe polița de trei luni)	121.45	121.60

Nr. 3334. Scol. [796] 1-3
CONCURS.

Din fundațiunea Francisc - Iosefină sunt a se conferi pe durata de trei ani succesivi, de ce stipendii de câte 60 fl. anuali la atari tineri, cari cu începutul anului scolar 1884/5 vor intra în seminariul Andreian din Sibiu spre ascultarea cursurilor pedagogice (preparandiali).

La aceste stipendii pot concurge tineri de religiuena orientală ortodoxă dela al 14-lea an al etății împlinit până la al 19-lea început precum și cei dela al 20-lea an al etății în sus, cari vor documenta că sunt eliberați dela serviciul militar continuu.

Dela concurenți se cere să fi absolvat cu succes cel puțin îndestulătoriu 4 clase gimnasiale ori reale, și să fie corpualminte întregi și sănătoși.

Cererele concursuale sunt a se așterne la acest consistoriu până la 12/24 August a. c. și a se instrui:

1. Cu estras din matricula botezaților.
  2. Cu atestatele din toate clasele gimnasiale ori reale percorse.
  3. Cu atestat medical despre întregitatea corpului și starea sănătății.
- Eventual se vor considera și tineri cu mai puține clase gimnasiale (ori reale), cari aflându-se în etatea dela 14—19 ani vor arăta 1—2 de pracsă pe terenul învățământului public popular.
- Pentru cei împărțâși cu stipendiile de mai sus, se va solvi taxa seminarială de 60 fl. direct din fundațiune, astfel încât stipendistii vor avè de a îngriji numai de îmbrăcăminte și utensilii scolare.

Din ședința consistoriului arhidiececan ținută în Sibiu la 12 Iuliu 1884.

Nr. 76. [799] 1-3
CONCURS.

Pentru postul de învățătoriu la scoala elementară română greco-orientală din cetate în Sibiu și totodată cântărețul bisericeii de aci, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post, pe lângă prospect de ameliorare în venitoriu sunt:

1. Salariu fics anual 300 fl. v. a.
2. Cuartir natural de două odăi în casa parochială.
3. Doi stânjini lemne de foc.
4. Competințe cantonale 40—50 fl. la an.

Concurenții la acest post, afară de calificațiunea provădută în lege, ce trebuie să aibă, au înainte de expirarea concursului să țină într-o duminică sau sârbătoare strana în biserică de aici.

Sibiu, 15/27 Iuliu 1884.

Comitetul parochial.

Nr. 537. [792] 1-3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoale greco-orientale din mai jos însemnatele comune ale protopresbiteratului Sighisoarei, se escrie concurs cu termenul până la 15 August a. c. st. v.

1. Daneș, postul învățătoresc cl. I cu salariu anual de 150 fl.; — postul învățătoresc cl. II cu salariu anual de 200 fl.; pe lângă cuartir gratuit în edificiul scoalei, lemnele necesare de foc și folosirea grădinei scolare. Dela învățătoriu cl. II se cere să fie pedagog absolut și se scie și una din limbile patriei: ambi învățătorii trebuie să țină strana Dumineca și în sârbători.
2. Criș, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.
3. Hașfalău, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.
4. Hendorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.
5. Telina, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.
6. Mucundorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit în edificiul scoalei și lemnele necesare.
7. Trapold, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.
8. Bundorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit în edificiul scoalei și lemnele necesare de foc.
9. Ferihaz, un post de adjunct învățătoresc cu salariu anual de 100 fl.

Cererele concursuale, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne subscrișului oficiu protopresbiteral până la termenul indicat.

Sighisoara în 10 Iuliu 1884.
Oficiul protopresbiteral greco-oriental al tractului Sighisoarei.

Demetriu Moldovan,
adm ppresb.

U. Z. 593. [797] 1-3
CONCURS.

În anul scolariu 1884/5 sunt a se conferi patru stipendii à 10 fl. lunari pentru elevi dela scoala de agricultură din Mediaș.

La aceste stipendii, și adecă pentru durata întregului timp de studii, pot reflecta astfel de elevi, cari:

1. Sunt născuți în vre-o comună de pe teritoriul fostului fondului regiu, și vor fi primiți în scoala de agricultură din Mediaș.
2. Cari vor produce adevăriniță despre purtarea lor morală nepătată.
3. Cari dintre mai mulți cu asemenea calificațiune, vor fi recunoscuți ca cei mai lipsiți de ajutoriu.

Pentru folosirea și mai departe a stipendiului este necesar un atestat dela direcțiunea scoalei de agricultură despre progresul stipendistului în studii, că îndată ce lipsese aceasta condițiune stipendiul se va sista.

Stipendiile se confer sub condițiunile propuse, fără deosebire de religiuena și naționalitate.

Cererele timbrate și instruite cu atestatele necesari și adecă:

- a) Cu estras din matricula botezaților;
  - b) Cu atestat dela direcțiune despre primirea ca elev al scoalei de agricultură din Mediaș;
  - c) Cu atestat despre absolvarea scoalei populare, reale s'au medii și
  - d) Cu un atestat officios despre starea materială; sunt a se trimite aici cel mult până la finea lunei August 1884.
- Sibiu, 30 Iuliu 1884.

Dela oficiul central al universității săsesci.

Nr. 318. [793] 1-3
CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen până la 15 August st. v. a. c.

1. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., solvinți în rate lunare anticipative, cuartir liber în edificiul scoalei și lemne necesarii de foc.

Alesul învățătoriu va fi datoriu a ținea Dumineca și sârbătoarea o strană în biserică, a instrua pe elevii dela scoala cântările bisericesci și a ținea scoala de repetiție.

2. Gurariului, cu salariu anual de 200 fl., solvinți în rate trilunare dela epitropia scolară, cuartir liber și 5 stânjini de lemne din cari va avea a încălzi și scoala.

Alesul învățătoriu va fi datoriu a ținea strana de cântăreț în biserică Dumineca și sârbătoarea.

3. Amnaș, cu salariu anual de 127 fl., dela:

1. 70 familii à 1 fl.	70 fl.
2. dela 38 familii 4 cupe vechi grâu, 4 cupe cucuruz compute în bani fac	19 "
3. Usufructul dela un agru în valoare de	2 "
4. Usufructul dela o grădină în valoare de	5 "
5. Cuartir liber și lemnele necesare în valoare	31 "
Suma	127 fl.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare, la subscrișul oficiu până la termenul susindicat.

Seliște, 16 Iuliu 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Seliștei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 67. [768] 1-3
CONCURS.

La scoala poporală confesională gr. or. română din Mercheaș, protopresbiteratul Cohalmului în arhidieceasă, este de oferit un post învățătoresc, pentru care se deschide acest concurs cu termiu până în 19 August a. c. când va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Un salariu anual în bani parati de 200 fl., v. a. solvinți în 4 rate anticipative.
2. Usufructul din venitul comunal, precum apa sărată, pašunit de vite și îngrași de rămatori în pădurile comunale ca un proprietariu da aci.
3. Cuartir liber în edificiul scoalei, corespundătoriu. — Și:
4. Una gradina de legumi în curtea scoalei.

Aspirantele respectiv va avea a produce:
1. Atestat de botez, ca e de confesiunea noastră gr. or.

2. Ca a absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale la vr'un gimnasiu din patriă.

3. Că a absolvat cursul pedagogic sau clerical la vr'unul din institutetele noastre gr. or.

4. Că dispune de censura de calificațiune, din carea să fie evidente ca afară de limba română este capabil a propune și limbile germană și magiară precum și cântările și tipicul bisericesc.

Conpețitorii, la acest post sunt avisați până la termenul susindicat a se presenta în una din Duminecile premergătoare în persoană în Biserica de aici la serviciul divin.

Dat din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în Mercheaș la 20 Iuliu 1884, în conțelegere cu oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului ca inspectorat districtual de scoale.

Suplicile sunt a se trimite francate prin Cohalm (Kohalom) comitetului paroch. gr. or. în Mercheaș.

Pentru Comitet:
Ioan Buzea,
paroch și președinte.

Nr. 337. [790] 1-3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățătorii la scoalele mai jos însemnate din protopresbiteratul Mercurei, se escrie concurs cu termen până la 15 August a. c.

1. Rod, cu salariu anual de 300 fl.
2. Ludoș, cu salariu anual de 220 fl.
3. Spring, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și adresa cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu în Mercurea până la termenul preșipt.

Dela oficiul ppresbiteral al tractului Mercurei.

Mercurea la 13 Iuliu 1884.
I. Droc,
prot.

Nr. 209. [791] 1-3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare gr. or. mai jos enumerate din protopresbiteratul Cămpenilor, se escrie concurs până la 6 August st. v. 1884.

1. Vidra superioară, cu salariu anual de 250 fl., cuartir și lemne.
2. Ponorol, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne.
3. Sohodol, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne.
4. Peleş, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.
5. Lăzesti, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.
6. Lăpușul, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.
7. Certege, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, au de a-și instrui petițiunile conform legilor din vigoare documentând și cunoscința limbei maghiare și a le subșterne subscrișului până la termenul susindicat.

Aburd în 10 Iulie 1884.

Comitetele parochiale concerninte în conțelegere cu
Ioan Gall,
prot. adm.

Nr. 366. [794] 1-3
CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătoresci din protopresbiteratul Branului, se escrie concurs cu termen până la 15 August a. c. st. v. și adecă:

1. Fundata, cu salariu anual de 190 fl. și anume: 70 fl. din ajutoriu dela comună, 90 fl. din tacsele dela copii obligați a frecuenta scoala și 20 fl. venite cantonale, precum și cortel liber și lemnele necesare.

2. Cheia, cu salariu anual de 150 fl. v. a. și anume: 70 fl. din ajutoriu dela comună, 56 fl. din tacsele dela copii obligați a frecuenta scoala și 24 fl. venite cantonale, precum și cortel liber și lemne de încălțit.

3. Vlădeni, postul de învățătoriu pentru classa II. cu salariu anual de 200 fl. plătit din ajutoriu dela comuna politică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi vor așterne petițiunile lor instruite în sensul „Normativului scolar din 1882“ la acest oficiu până la termenul indicat.

Oficiul protopresbiteral al tractului Branului în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Zărnești în 10 Iulie 1884.

Traian Mețian,
administr. ppresbiteral.

Nr. 162. [785] 1-3
CONCURS.

Pentru întregirea de două posturi învățătoresci la scoala populară gr. or. Breaza tractul protopresbiteral al Făgărașului, se escrie concurs cu termen până la 20 August st. vechiu a. c.

Emolumentele sunt:

Pentru învățătoriu primar în bani 200 fl. v. a., cuartir în edificiul scoalei și lemne de foc câte vor trebui.

Pentru învățătoriu secundar, salariu 150 fl. v. a., cuartir în edificiul scoalei și lemne de foc câte vor trebui.

Se cere ca învățătoriu primar să aibă cel puțin patru clase gimnasiale; cel secundar cel puțin două clase gimnasiale și testimoniile de calificațiune conform prescrișelor în normativul scolar din 1882.

Doritorii de a ocupa posturile mai sus arătate au de a-și așterne suplicile lor cu documentele recerute până la termenul sus arătat la subscrișul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Făgărașului.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Făgăraș 12/24 Iuliu, 1884.

Petru Popescu,
ppresbiter.

Perseci din Italia,

de soiul cel mai fin,

culese proaspete de pe pom în toată ziua cu . . . . . fl. **2.90**
dtto Perseci de pe insula ionică Corfu cu . . . . . fl. **3.50**
pentru o corfă de 5 kilo și fără porto, libere de vamă la [759] 10-12

N. Salvari—Triest.

Dela sfârșitul lui Iulie începând se află și struguri frumoși și proaspeți cu 2 fl.

Gosner Adlerberger
Eigenbau.
Gos. Dietz l. Budapest.

Cel mai corespundătoriu ecuivalent pentru Bordeaux fin.

Acest escelent și fără îndoială cel mai bun vin al Ungariei în ce privește calitatea lui eminentă stă pre o treaptă cu vinul de **Bordeaux**, și de cătră capacitățile medicale este recomandat ca cel mai eficace **pentru lipsa de sânge, debilitare și reconvalescență.**

Original este: dacă atât eticheta cât și sigilul și gârlicieul sticlei este identic cu **marca și firma** de mai sus. [751] 7-12

În calitate originală se află la dl **G. W. Grohmann**, în Sibiu, Emil Porr, la Steaua roșie în Brașov, Csiki Lukács, Konya Sándor, Puskás Bella, Hirschfeld Sándor, Gergely Ferencz și Novák Victor în Cluș, asemenea în cele mai multe orașe și locuri de cură în Transilvania.